

הקשיים בדרך להרמוניה

בחוגים רבים כיום בעולם ישנה התנגדות רבתי לנישואין. ההתנגדות נובעת מסיבות רבות: הגבלת החירות של בני הזוג, הנישואין כמסגרת למאבקי כוח, גירושין הם דבר מורכב, ילדים מפריעים להתפתחות האישית, ועוד סיבות רבות.

יש שיטענו שאף מפרשת השבוע ניתן ללמוד כמה שנישואין הם דבר מורכב, וכמו שהתורה (דברים כד, א-ג) מתארת את הפרשה שממנה נלמדים רבים מהלכות קידושין וגיטין:

"כי יקח איש אישה ובעלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה ושלחה מביתו: ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר: ושנאה האיש האחרון וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה ושלחה מביתו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה:"

התורה בוחרת להציג את הנישואין דווקא מתוך מבט פסימי ומורכב.

ניתן להוסיף ולטעון שגם מערכות יחסים של מספר זוגות בתורה מצביעות על קשיים בחיי הזוגיות אדם וחווה, יעקב ולאה, ולמה לכאורה להכניס ראש בריא למיטה חולה?

אולם יש להבחין בין שיקולים אנושיים לבין טבע האדם. האדם הוא יצור שפעמים רבות טועה. גדולתו היא "שבע פעמים יפול... וקם". טעויות אנושיות ניתן לתקן. אולם ה', בורא הטבע האנושי, הטביע באנושות את התכונה "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו". (בראשית ב', י"ח)

הרב יואל סירקש, (הב"ח - אחד מהפרשנים החשובים ביותר לטור) שחי לפני כ-450 שנה, בפתיחתו לאבן העזר, כבר צפה את ההתנגדות שתקום למוסד הנישואין:

ב"ח אבן העזר סימן א:

"ונראה דלפי שנמצאים מקצת בני אדם מעלים בדעתם המשובשת כיון שלטובתי עשה לי את העזר כמ"ש (בראשית ב יח) 'לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו' הנה אין אני חפץ בטובה זו ואי איפשי בה כי לדעתו יותר טובה היא לו כשישב בלא אישה וממציא לו עזר ברע... ועל כן להוציא טעות זה מן הלב אמר יתברך שמו של הקדוש ברוך הוא וכו' שידע שאין טוב וכו' כי הוא יתברך היודע מה שהוא העזר לא כמחשבת לבו של האדם הטועה בדעתו להמציא לו עזר לרצונו:"

הב"ח מסביר שאנשים עלולים לחשוב שנישואין הם רק אפשרות לחיים מאושרים. ברם, הקב"ה ביצירת ה"אדם" במבנה של זכר ונקבה, גילה שהטבע האנושי זקוק לחיבור יציב. חיבור - המעניק לחיי בני הזוג משמעות אמיתית, חיבור שבו שני הצדדים משלימים אחד את השני ובכך הם הופכים ל"צלם א-לוהים".

בחירה לא להתחתן יכולה באופנים מסוימים למנוע קשיים, אך היא סותרת את הטבע האנושי, ויש בה בריחה מהחיים ומהשמחה למחוזות הבדידות והריקנות. הבחירה להינשא היא בחירה להתמודד עם הקשיים ומקנה לבני הזוג כוחות לבנות ביחד עולם חדש.

הרב זאב שמע

חוקר תורני במרכז אחוה
וחבר 'בוחרים במשפחה'

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם